

Meditació sobre la pau

En aquest article es reflexiona sobre la pau a partir d'aquests temes: benaurats els pacífics, ajudar amb el realisme de l'oració i forjar la pau des de la família.

16/10/2023

- Benaurats els pacífics.
- Ajudar amb el realisme de l'oració.
- Forjar la pau des de la família.

«En veure les multituds, Jesús pujà a la muntanya, s'assegué, i se li acostaren els deixebles. Llavors, prenent la paraula, començà a instruir-los dient: (...) Feliços els qui treballen per la pau: Déu els anomenarà fills seus» (*Mt* 5, 1-2.9). A l'Evangeli de sant Mateu, el Senyor, abans de confirmar les seves paraules amb prodigis, ens ensenya amb les benaurances el camí cap a la felicitat a la terra i al cel. La ruta, encara que pugui sorprendre, no és cap altra que ser pobre d'esperit, preocupar-se pel dolor dels altres, buscar la justícia, tenir un cor net, no tornar mal per mal... I, també, ser una persona que construeix la pau.

Sant Pau VI, a mitjan anys setanta, deia que «malauradament, a mesura que la tràgica experiència de l'última guerra mundial va declinant en l'esfera dels records, hem de registrar una recrudescència de l'esperit contenciós entre les

nacions».^[1] Sant Joan Pau II, constatant un ambient similar, a finals del 1989 va assenyalar que «la memòria vigilant del passat hauria d'aconseguir que els nostres contemporanis estiguessin atents als abusos sempre possibles en l'ús de la llibertat que la generació d'aquesta època ha conquerit a costa de tants sacrificis. El fràgil equilibri de la pau —continuava— es podria veure compromès si en les consciències es despertessin mals com l'odi racial, el menyspreu dels estrangers, la segregació dels malalts o dels ancians, l'exclusió dels pobres o el recurs a la violència privada i col·lectiva».^[2] I ja cap als nostres dies, el Papa Francesc, tenint al cap tant els conflictes en diverses parts del món, com la sempre creixent interdependència entre països, ha afirmat que es podria parlar d'una «guerra mundial a trossos».^[3] En aquest context, com es pot donar vida a les paraules de pau que va

dirigir Jesús als seus deixebles? Com podem ser aquestes persones pacífiques que busquen assolir la benaurança?

«Que en són, de bonics, per les muntanyes els peus del missatger de bones noves que anuncia la pau i el benestar» (Is 52, 7), diu el profeta Isaïes referint-se a Crist i, en ell, a tots els qui volem seguir el seu camí. Davant de la impotència i la incomprensió que pot generar la violència, estem cridats a ser sembradors d'esperança. «La realització de la pau depèn en gran manera del reconeixement que, en Déu, som una sola família humana (...). La pau no és un somni, no és una utopia: la pau és possible»,^[4] animava Benet XVI. En el seu discurs de les benaurances, Jesús uneix la pau amb la filiació comuna: «O som germans o tot s'esfondra».^[5]

«Pau, veritat, unitat, justícia. Que difícil que sembla, a vegades, la tasca de sobrepassar les barreres, que impedeixen la convivència humana! —deia sant Josepmaria. I, així i tot, els cristians som cridats a realitzar aquest gran miracle de la fraternitat».^[6] Déu, des dels primers temps, ens ha volgut revelar la tristesa que sorgeix de la violència entre els seus fills. «On és el teu germà Abel?» (*Gn* 4, 9), pregunta a Caín al llibre del Gènesi; es tracta d'un interrogant que ressona al llarg dels segles, i que ens recorda la tasca de tenir cura dels qui ens acompanyen en aquesta terra. Aquest «miracle de la fraternitat» espera la nostra col·laboració, el nostre afany positiu, ja que tots hi podem ajudar d'alguna manera. En primer lloc, Déu compta amb les nostres oracions; si ens hi fixem bé, en la santa Missa preguem incessantment per la pau.

És lògic que, en saber-nos fills d'un mateix Pare, ens interessin les coses que passen a qualsevol lloc del planeta. Viure la comunió dels sants ens fa experimentar com a pròpia la destinació de moltes altres persones. En un món interconnectat i gairebé immediat, és comprensible voler saber sempre què passa, estar atents als mitjans de comunicació que ens apropen fins a aquests llocs. Tanmateix, pot passar que «la velocitat amb què se succeeixen les informacions superi la nostra capacitat de reflexió i de judici (...). El món de la comunicació ens pot ajudar a créixer o, al contrari, a desorientar-nos».^[7] En aquest context, alhora que s'imposa una responsabilitat personal d'aprendre a informar-se bé i no només superficialment, sense fer violència a la realitat, també pot ser bo estar atents a un possible desordre en voler-ho saber tot, a temps real, o voler tenir la quantitat més gran

possible de detalls. El prelat de l'Opus Dei, referint-se a la professió de la comunicació, assenyalava que només «un comunicador serè pot infondre el sentit cristià en el flux inevitablement veloç de l'opinió pública».^[8] De manera anàloga, només un consumidor serè de notícies pot assimilar la informació amb un sentit cristià.

«La comprensió comença quan intentem veure persones concretes, i no “masses”, al centre de cada relació comunicativa, encara que aquestes persones no hi siguin físicament presents. No les veiem, però són allà, amb tota la seva dignitat, especialment quan són més vulnerables».^[9] Aquest equilibri per informar-nos sobre conflictes el podem aconseguir si vivim el realisme que ens atorga una vida d'oració i de caritat amb els més propers; un realisme forjat en el silenci i en la vida concreta, que

impulsa el nostre desig de servir, aquí i ara, enmig de la nostra família i de la nostra professió. La vida contemplativa ens porta a ocupar-nos del que veritablement podem canviar: primer en nosaltres mateixos i, després, en l'ambient que ens envolta, per omplir-ho tot de pau.

«No torneu a ningú mal per mal — diu sant Pau als romans—: mireu de fer el bé a tothom. Si és possible, i fins on depengui de vosaltres, estigueu en pau amb tothom» (*Rm* 12, 17-18). El nostre anhel perquè arribi la pau a tants llocs del món pot ser un bon impuls per fer el mateix en el nostre ambient. Potser nosaltres també vivim les nostres petites batalles domèstiques o enemistats amb persones que veiem dia a dia. La saviesa del poble jueu recollia una

màxima que resava: «Retirar-se d'una disputa honora; el neci sempre s'hi embolica (*Pr* 20, 3), i això passa tant en l'àmbit polític com en el domèstic. Sant Joan Pau II, a qui s'ha anomenat el Papa de la família, veia que és precisament en aquell entorn on es pot sembrar un futur de pau per al món: «Els infants aprenen molt aviat a conèixer la vida.

Observen i imiten la manera d'actuar dels adults. Aprenen ràpidament l'amor i el respecte pels altres, però també assimilen amb promptitud els verins de la violència i de l'odi.

L'experiència que han tingut a la família —continuava dient el sant Papa polonès— condicionarà fortament les actituds que assumiran d'adults. Per tant, si la família és el primer lloc on s'obren al món, la família ha de ser per a ells la primera escola de pau».^[10]___

«Tant la pau, com la guerra, són dins nostre»,^[11]___ va escriure sant

Josepmaria. «Si l'origen del qual brolla la violència es troba al cor dels homes, llavors és fonamental recórrer el sender de la no-violència, en primer lloc, en el si de la família (...). La família és l'espai indispensable en què els cònjuges, pares i fills, germans i germanes, aprenen a comunicar-se i a cuidar-se els uns als altres de manera desinteressada, i on els desacords o fins i tot els conflictes s'han de superar no amb la força, sinó amb el diàleg, el respecte, la cerca del bé de l'altre, la misericòrdia i el perdó. Des del si de la família, l'alegria es propaga al món i s'irradia a tota la societat».^[12] El fundador de l'Opus Dei, en la seva cerca de pau, acudia a Maria; en ella podem trobar, primer, la nostra pau interior i, pujant en escalada, la pau en el nostre ambient, en la nostra feina, a la nostra ciutat. «Santa Maria és —així la invoca l'Església— la Reina de la pau. Per això, quan s'esvalota la teva ànima,

l'ambient familiar o el professional, la convivència a la societat o entre els pobles, aclama-la sense parar amb aquest títol: “*Regina pacis, ora pro nobis!*” —Reina de la pau, pregueu per nosaltres! Ho has provat, si més no, quan perds la tranquil·litat?... —Et sorprendràs de la seva immediata eficàcia».^[13]_____

Andrés Cárdenas

.....

^[1] Sant Pau VI, Missatge, 1.I.1974.

^[2] Sant Joan Pau II, *Carta apostòlica*, 27.VIII.1989.

^[3] Francesc, *Fratelli tutti*, núm. 259.

^[4] Benet XVI, Missatge, 1.I.2013.

^[5] Francesc, *Videomissatge*, 4.II.2022.

^[6] Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, núm. 157.

[7] Francesc, *Missatge*, 1.VI.2014.

[8] Mons. Fernando Ocáriz, *Discurs*, 19.IV.2018.

[9] Ibídem.

[10] Sant Joan Pau II, *Missatge*, 1.I.1996.

[11] Sant Josepmaria, *Solc*, núm. 852.

[12] Francesc, *Missatge*, 1.I.2017.

[13] Sant Josepmaria, *Solc*, núm. 874.

.....